

Az állóeszköznilyvántartásban szereplő erdei utak bruttó értéke meghaladja az egymilliárd forintot. Ez önmagában is érzékelteti az útfenntartás jelentőségét. Erre a gazdálkodó szervek egyre kevesebb gondot fordítanak. A jövőt illetően gyökeres változás szükséges. Az erdőgazdaságok az útfenntartás kérdéseit egyik legfontosabb fejlesztési feladatuknak kell tekintésük. A hatékony útfenntartás érdekében mindenekelőtt gondoskodni kell a megfelelő technikai felszerelésről és nem kevésbé fontos teendő az útfenntartó szervezet korszerűsítése.

Az erdő többcélú hasznosítása révén a jövőben tovább növekszik az erdei utak jelentősége. Új igények jelentkeznek, s ezek kielégítéséhez meg kell keresnünk azokat az eljárásokat és megoldásokat, amelyek az utak minőségének javítása mellett a gazdaságossági követelményeket is érvényre juttatják. Evvel párhuzamosan meg kell teremteni az egyre növekvő üzemi úthálózat hatékony fenntartásához szükséges előfeltételeket is.

Dr. Szepesi László:

634.0.36/37:634.0.82

A FAKITERMELŐ AGGREGÁTOK VÁRHATÓ SZEREPE A HOSSZÚFÁS FAKITERMELÉSBEN

Az aggregátokkal mintegy 20—30 éve kísérleteznek, üzemszerű alkalmazásuk néhány országra korlátozódik. Az aggregátok közül a hidraulikus ollók teljesen sík, kedvező terepviszonyok között terjedtek el. Teljesítményük napi 1000—1200 törzs, az átvágható átmérő olykor 80—90 cm. A kés roncsoló hatása miatt csak meghatározott választékok termelésére alkalmasak. A döntő-rakásológépek 1—4 m³-es rakományokat gyűjtenek össze, ezeket a közelítőútra dobják, ahonnan hidraulikus markolóval ellátott traktorok viszik tovább. A döntő-közelítőgépek az összegyűjtött anyagot közelítik is, s nagyobb rakományok kialakítására képesek. Teljesítményük elérheti a 60—80 m³-t is műszakonként. A felkészítő aggregátok különböző rendszerűek, a gallyazó, a gallyazó-daraboló változatok mellett legkorszerűbbnek a döntő-gallyazó-daraboló-közelítő aggregátokat tartják. Ez esetben egy gép valamennyi vágásterületi munkát elvégez.

A fakitermelő aggregátok a fahasználati technika fejlettebb szintjét képviselik. Alkalmazásukkal a termelékenység a jelenleginek 2—4-szeresére fokozható. A beruházási eszközígény pedig elérheti a jelenlegi 5—10-szeresét is.

A fakitermelő aggregátokra a jövőben feltétlenül számítani lehet. Alkalmazásukhoz azonban számos előfeltétel szükséges. Meg kell alaposan vizsgálni, hol milyen nagyságrendű területeken lehet használatukra számítani, s melyek üzemeltetésük előfeltételei. Elemezni kell ennek során a csatlakozó műveletekre való kihatást, s az ezekben végrehajtandó változásokat is.

Gondoskodni kell a megfelelően kiválasztott munkahelyek előkészítéséről, s az üzemeltetési előfeltételek biztosításáról. Az aggregátok fokozottan művezetés-igényesek. Bonyolult hidraulikus rendszerük gyakori meghibásodásra hajlamos, de kapacitásuk egyébként is csak szervezett körülmények között használható ki.

Az előkészítés és a gondos üzemeltetés kihangsúlyozása azért is lényeges, mivel hazai viszonyok között az aggregátok felhasználási területe ma még eléggé korlátozott. Síkvidéki fenyvesek, nyárasok jöhetnek elsősorban számításba. Ha a jelenleginél stabilabb és erősebb gépeket alakítanak ki, az enyhe lejtők és más fajok is számításba jöhetnek. Alkalmazásukat részben vagy nem megfelelő

területen erőltetni nem szabad, mivel ez a kisebb teljesítmény és kihasználás mellett nagyobb baleseti és meghibásodási lehetőséggel jár.

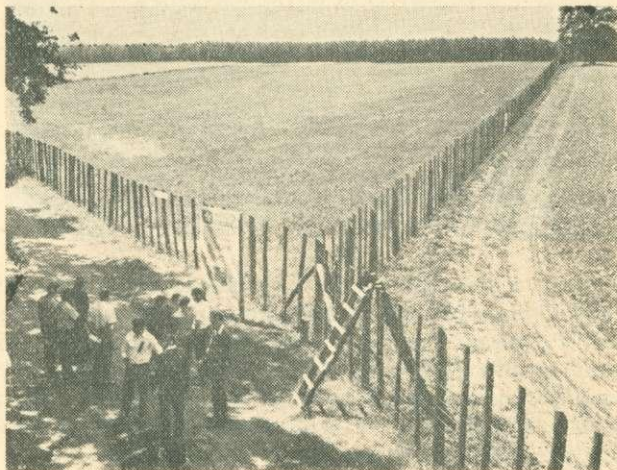
A piaci lehetőségek, az üzemeltetési előfeltételek és egyéb körülmények arra mutatnak, hogy az aggregátorokra elsősorban a nyolcvanas években számíthatunk. Elképzelhető az is, hogy ez ideig az aggregátorok mellett újabb, más megoldások, rendszerek tűnnek fel. Ezért ha a jövő kutatása, a korszerűbb eszközök keresése mellett a súlypontot a jelenlegi technika jobb kihasználására, ennek tökéletesítésére, a munkaszervezetek javítására fordítjuk, eleget teszünk a műszaki fejlesztés legégetőbb mai követelményeinek, s egyúttal megfelelő alapot teremtünk az aggregátorok, vagy az ezeknél fejlettebb gépek és rendszerek bevezetéséhez is.

A bemutató

A bemutató rendkívül gondos előkészítésben átfogó képet nyújtott az erdőgazdasági munkák szinte teljes körének műszaki fejlesztési irányáról. Kár, hogy az ezer főnyi közönségnek egyidőben, egyszerre való mozgatása és a rendelke-

Cementterítés az útstabilizációhoz

A Cserkaszló-i vadföld

zésre álló idővel való helytelen gazdálkodás részletesebb elmélyedésre nem adott módot. Ezt részben pótolta a Minisztérium által kiadott ismertető.

Az első helyszín a Gyulaj-Hosszúrét erdei út *cementstabilizációs útalapkészítését* mutatta be. A Közúti Gépellátó Vállalattól bérelt géplánc egy menetben, folyamatosan végezte a cementstabilizációt. Teljesítménye 200—300 m²/óra, hat szak- és négy fő segédmunkással. A terület, amin az út halad, felső rétegében agyag, az alsóban lösz. Kőanyag a közelben nem áll rendelkezésre, így a cementstabilizáció kézenfekvő és gazdaságos megoldás.

Az ERTI mátrafüredi új ültetőgépe

Helikopteres vegyszerszórás

Az út a *vadtafarkmányozási* bemutatóhoz vezetett. A gondosan kerített, 24 ha vadföld kísérleti és üzemi takarmánytermesztésre szolgál. Művelési elgondolás tavasztól késő őszig olyan takarmányféléseket nyújtani a környező terület vadállományának, amely a környék mezőgazdasági területein található. A föld mellett nagy méretű etetőrendszer, amelyben a szálas- és szemestakarmány egyidőben adható ki a téli időszakban. Az egész inkább juhászatra emlékeztet, de az ilyen csordavad fenntartását az élővadértékesítés megfelelően indokolja.

A következő bemutató komplexum az erdősítés, nevelés, fahasználat legújabb technikáját, technológiai megoldásait tárta a résztvevők elé. Minden mozgásban, részben üzemi munkában.

Az erdősítéshez az ERTI mátrafüredi Kísérleti Állomása hozott új gépeket. A VT—100 vágástakarítógép a vágáshulladékot és cserjéket aprítja fel a felújítás előtt, a PTFN—60 pásztás talajmaró tuskós területen gondoskodik a talajelőkészítésről, a pásztakészítő eke ugyancsak tuskózatlan területen nyit megfelelő ültetőpáztát, de látható volt a burkoltgyökerű csemeték szállítására szer-

Az ERTI új vágástakarító
gépe — VT—100

A felkészítő pad

kesztett konténer is. Nagy hatást keltett a vágástakarítást, talajelőkészítést és ültetést egy menetben végző finn YLÖ m/70. A géppel nem járható területeken, pótlásokban növeli a kézi munka termelékenységét a burkoltgyökerű csemetével dolgozó ültetőcső. A bemutató szenzációja kétségtelenül az ilyen nagy társaság előtt első ízben bemutatott helikopteres vegyszerpermetezés. Ez mind az erdősítések ápolásának, mind az erdővédelemnek igen hasznos módszere. Hatásos képet nyújtott az erdővédelmi aeroszolozás bemutatása is.

A *fahasználati* bemutató üzemi kitermelést mutatott cserestölgyes véghasználati állományban hosszúfás közelítéssel és darabolópados erdeirakodón való felkészítéssel. A döntés különböző *STIHL* fűrészekkel, a közelítés *LKT—75* csuklós traktorral, félig emelt hosszúfa vonszolásával történt. Az osztályozó transzportőr egyszerű szerkezetű, könnyen telepíthető, szállítható. Hossza 40 m, láncsebessége 0,4 m/mp. A transzportőrön továbbított darabok a megfelelően kialakított zsebekbe osztályozottan jutnak. Innen a belső anyagmozgatást ellátó *IFRON 204 D*

Hosszúfás gépkocsi szerelvény — MAZ—509

HIAB daruval felszerelt TATRA—138 gépkocsi szerelvény

targonca rakja a szállító járműre, vagy a tárolóhelyre. A padhoz csatlakozik az igen jó minőséget nyújtó *KR—02* egri kérgezógép és egy *TH—01* hasító gép. Az együttes egyszerűségénél fogva — a dolgozók begyakorlatlansága ellenére is — igen jó képet mutatott. Egyetlen kérdés csak, hogy felázott viszonyok között a dorongutak mennyire bizonyulnak elegendőknek?

Kitermelési kuriózumként került bemutatásra a szovjet gyártmányú *DJATEL—1* és *DJATEL—2* döntő-rakásológép, népszerű nevén gyérítő-kombájn. Munkáját figyelve felmerülhet a kérdés: vajon a tisztításnak, gyérítésnek is

Mátrafüredi csemete kon-
ténér

DJATEL döntő-rakásológép

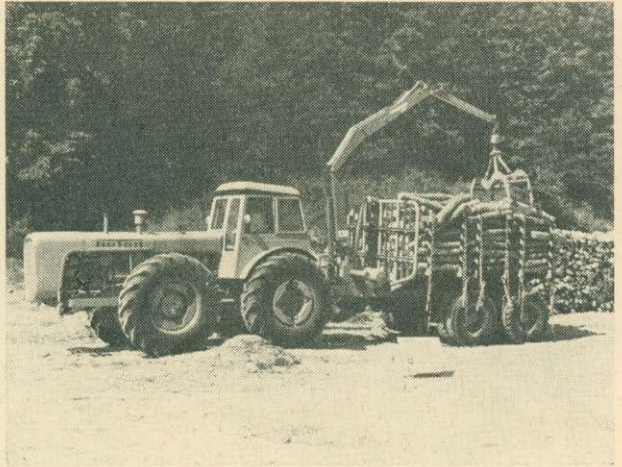
nem ésszerűbb módszere-e az, amire a tuskózás esetében már rájöttünk — a kikerülés, vagyis a gyérítések számának legalább is csökkentése.

Az erdei bemutató zárókomplexumában az obligát szerekekkel való *vadkár el-
leni vegyszeres védekezés szerepelt* és néhány szakvállalat kiállított kollekciója, s végül a helyszínt kezelő Gazdaság címerátának — a dámnak — *trófeakiállí-
tása*. Hasznos és tanulságos volt ennek a viszonylag ritka és így kevésbé ismert vadfajnak trófeáival való részletesebb ismerkedés.

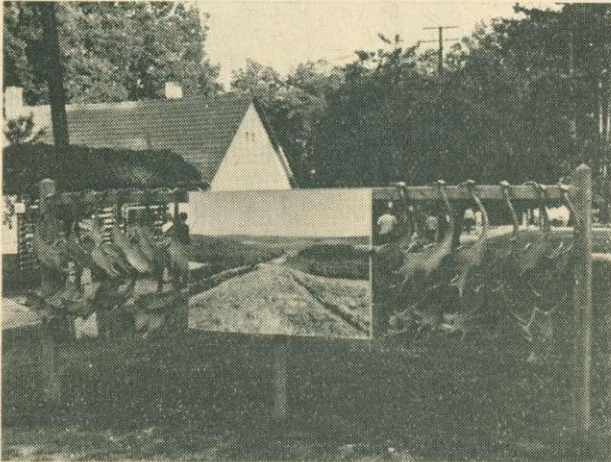
A bemutató másnapján a *Mohácsi Farostlemezzgyárnak* dr. Fáy Mihály elő-
adásában részletesen ismertetett üzemait látogatták meg a résztvevők. Ennek

Hidraulikus tűzifahasító —
TH—01

*CRANAB daru rövidfa
markolóval*

Részlet a trófeakiállításról

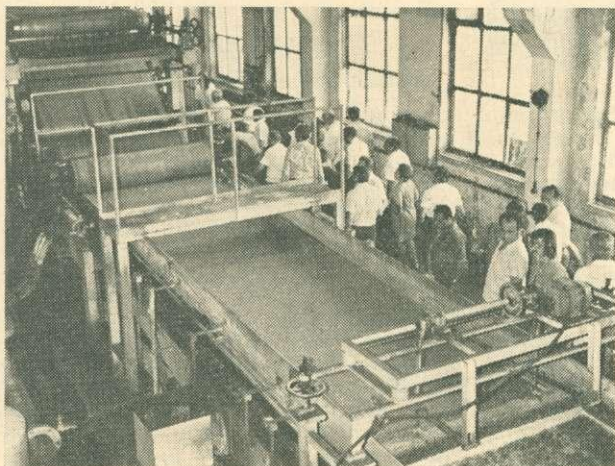

Tábori estebéd Gyulajon

befejeztével a gyár kultúrtermében történt a kettős rendezvény nyilvános értékelése. Ennek zárszakaként dr. Madas András a kettős rendezvényt sikeresnek ismerte el. Jól szolgálta — mondotta — a legkorszerűbb technikának az azzal hivatásszerűen foglalkozókon túli szélesebb szakmai rétegekkel való megismertetését. Öröndetes a megnyilvánult — de a fogadási lehetőségek korlátozottsága miatt sajnos teljesen ki nem elégíthető — érdeklődés. Ez nem csak a szakmabeliek, de a társadalom legszélesebb körében jelentkezett. A rádió, a sajtó is jelentős teret szentelt az eseménynek. A Fagazdasági Napok legnagyobb jelentősége, hogy az elhangzott előadások és a bemutató megfelelően informálják, alakítják a szakmai közvéleményt. Kis szakma csak úgy tud előrehaladni, ha összefog és nem fecsérli el az erőket. A bemutató jól reprezentálta az erdő hármas funkciójának teljesítését. Különösen hasznos volt a folyamatgépesítés kiemelése, amelynek során olyan gépeket mutattak be, amelyek hozzáférhetők, baráti országokból kaphatók. Elismerését fejezte ki a szervezőmunkát illetően és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a rendezésben résztvettek.

Pneumatikus forgácscsállítás tároláshoz

A lapképző üzem a Mohácsi Farostlemezgyárban